

Magkwento at magkonek sa inyong mga anak

Kapag ang inyong mga anak ay nagpapakuwento, ikaw ba ay maghahanap ng libro para basahin o bibigyan mo sila ng DVD para manood? Sa halip na gawin mo yon, gamitin ang pagkakataon na ito para magturo at makipag-konek sa kanila. Wala kang ibang kailangan kundi ibigay ang inyong panahon sa pagalala ng mga kwentong pamilya at ikuwento mo sa kanila. Ito ay maaaring maging alangan sa una, ngunit sa madaling panahon, malalaman mo na ito ay isang kapakipakinabang na pamamaraan sa pagiging magaling na magulang na nakakasaya din sa lahat.

Mga alaala ng pamilya

Kasama sa pagsasalaysay ng kwentong pamilya ay ang pagbibigay buhay sa mga importante at espesyal na mga ala-ala. Narito ang ilang ideya:

- Isalaysay ang isang bagay tungkol sa kanilang mga sarili: kung saan nagmula ang kanilang pangalan; ang araw ng kanilang kapanganakan at ang unang sandaling nakita sila ng kanilang lolo at lola.
- Magkwento ka tungkol sa inyong sarili at ang inyong mga alaala: kung papaano kayo nagkita ng inyong minamahal; ang pinakamahalagang regalo na natanggap mo o kaya isang sandaling nakakatakot sa iyo noong bata ka pa.
- Balik tingnan ang pinagmulan ng inyong pamilya; subukang alalahanin ang mga kuwento ng inyong mga magulang nang sila ay lumalaki; kung ang inyong pamilya ay nagmula sa ibang lugar, ikwento mo sa inyong mga anak ang inyong mga ala-alang pambata at kung gaano ito kalayo.
- Kumuha ng inspirasyon mula sa mga bagay sa inyong kapaligiran katulad ng kung paano mo nakuha yung isang 'flower vase' sa inyong koleksyon o kaya yung kutsarang subenir na galing sa isang bakasyon.
- Magkwento ka tungkol sa panahon: kung 'Fall', pag-usapan ang mga iba't-ibang kasuotan o costume na pang Halloween. Kung Taglamig naman, pag-usapan ang 'skating' at mga masasayang panahon sa 'snow'.

Ang pagkukuwento ay maaaring gawin kahit saan kayo magkakasama ng inyong mga anak. Pag nagliligpit ng labahin, pag nasa kotse papunta sa groseri, pag naglalakad patungo sa hintuan ng bus... o pag sama-samang magkayakap sa dilim pagkatapos ng araw.

Ang mga kuwento ay isinasalaysay, hindi binibigkas lamang

Ang pagsasalaysay ng istorya ay bigayan na pag-uusap, katulad ng pag-kukuwentuhan. Asahan ang inyong mga anak na magtanong o iwasto ang ilang detalye. Planuhin ang oras at halaga ng kwentuhan sa kanilang pangangailangan. Magsimula pag handa na ang mga bata at tapusin kung sila ay pagod na o di mapakali.

Pagaralang gumamit ng mga iba't ibang pagkilos ng kamay o katawan at samahan ito ng sari-saring tono at boses upang mapaganda ang inyong kwento. Masasanayan mo ring itono at pabilisin o pabagalin ang inyong boses; ang paggamit ng galaw sa iba't-ibang parte ng katawan at ang pansamantalang pagtigil sa pagkukuwento. Ang pagiging 'overacting' ay nakaka-aliw sa mga maliliit na bata. Ang paglimot ng detalye, tulad pag nagkukuwentuhan ay hindi malaking problema. Kadalasan, ang mga nagkukuwento ay gumagamit ng mga tanong tulad ng "Nasabi ko ba na..." o "Ang nakalimutan niya hanggang sa

sandaling ito ay..."

Ang kwento ay iba sa daldalan dahil ang kwento ay may katuturan at may kasaysayan. Marahil ang pangunahing karakter sa kwento ay tapat, kuripot, makumpiyansa o di kaya'y mayabang kaya't nagdulot siya ng problema, krisis o nakakatawang sitwasyon.

Makipaglaro sa inyong tagapanood

Hindi magtatagal at malalaman mo kung anong uri ng mga kuwento ang gusto ng inyong mga anak. Noong sila ay napakabata pa, gusto nilang marinig na paulit-ulit ang paborito nilang kwento o kaya mga bahagi ng kwento tulad ng Koro sa isang kanta. Mga sari-saring epekto ng tunog, halimbawa ang MOOOO ng baka o ang DING DONG ng kampana ay siguradong makakakuha ng kanilang pansin.

Ang malalaking bata naman ay mahilig sa aksyon, sorpresa at dula tulad ng mga dalagita at binatilyo na gustong pakinggan ang mga karanasan na personal, lalo na yung mga sandaling ikaw ay napahiya o nabalisa o nagkamali. Nakakatulong sa kanilang pag-unawa at pag-alala na pinagdaanan mo rin at naramdaman ang mga karanasan na ito noong bata ka.

Ano ang pakinabang?

Maraming dahilan kung bakit kailangang magkwento sa inyong mga anak sa sarili mong pananalita.

- Pag nagkukuwentuhan ang magpapamilya, nakakapag konek lahat sa isa't isa. Kapwa magulang at bata ay nasasayahan sa kanilang pagsalo-salo at pagkukuwentuhan. Nakikilala ka ng husto ng inyong mga anak at natututunan din nila ang inyong mga reaksyon at ang inyong pinanggalingan.
- Ang mga bata ay matututong mag-isip ng mabuti at maging mahusay na tagapakinig.
- Palalawakin mo ang imahinasyon ng mga bata sa mga larawang iginuhit mo sa inyong mga kuwento.
- Kapag ang mga kwento mo ay tungkol sa mga mahihirap na damdamin, binibigyan mo sila ng kaginhawahan sa kanilang sariling matinding nararamdaman. Halimbawa, sa pamamagitan ng kuwento, mauunawaan mo ang kanilang kinatatakutan at ikinababahala. Kahit ang mga masamang alaala ay nakakatulong sa paglutas ng mga problema at kahirapan sa buhay.
- Ang mga kuwento ay mas mahusay magbigay ng gabay sa mga bata kaysa sa pagalitan at pagsabihan sila. Kung ang bata ay may malaking problema, sabihan siya ng kwento na may karakter na nasa kaparehong sitwasyon. Mas maari niyang tingnan ito ng husto at maunawaan ng malinaw ang mga maaaring mangyari. Pwede mo siyang tanungin habang nagkukuwentuhan kayo kung anong palagay niya ang susunod na mangyayari o kaya kung ano ang gagawin ng karakter sa kuwento.

Kapag ikaw ay nakapagsimula sa ganitong pagkukuwentuhan, hindi ka na makakatigil sa paggawa at pag-ipon ng iba't-ibang kwentong pwede ninyong pagusapan pag kayo'y nagkasamasama. Sige, mag kwento ka!

hinango mula sa materyal na simulat ni Jane Waterston para sa FRP Canada, 1997

Connecting Through Stories

When your children ask for a story, do you head for the bookshelf, or look for a DVD you can play? If you do, you're missing a golden opportunity to do some easy connecting and coaching. You've got everything you need without moving an inch. Take a moment to think and remember, then sit down and tell them family tale. It may seem awkward at first, but soon you'll realize you've developed a useful parenting tool that's fun for all.

Family memories

Telling a family story involves choosing a memory and giving it some life. Here are some ideas:

- Tell them something **about themselves**: where their names come from; the day they were born; the first time their grandparents saw them.
- Talk **about yourself** and your own memories: the way you and your partner met, the best gift you ever received, the time you were most scared when you were little.
- Look back to your **family's roots**: try to remember stories about when your own parents' were growing up; if your family came from elsewhere, tell your children stories about that place, whether it was 500 or 5000 kilometres away.
- Get inspiration from the **things around you**: tell them how that vase on the shelf came into your collection; talk about the holiday you went on when you bought that souvenir spoon.
- Tell a story about the **season**: if it's fall, tell about Hallowe'en costumes; if it's winter, remember back to skating and adventures in the snow.

Storytelling can happen anywhere you and your children are together. You can be sorting laundry, driving to the grocery store, walking to the bus stop... or cuddling together in a darkened bedroom at the end of the day.

Stories are told, not recited

Telling a story is a **two-way communication**, very like having a chat. Expect your children to jump in to ask a question or correct a detail. You can tailor your story just to suit them. The story starts when they are ready and wraps up when they become restless.

Learn to use **gestures** and **tone** to enhance your story. With practice, you'll be able to pitch and pace your voice and use movements, gestures and pauses. A bit of exaggeration of usual mannerisms will captivate your young listeners. As in any conversation, forgetting a detail is not a big problem. Storytellers often make detours with phrases like, "Did I mention that..." or "What she'd forgotten until just this moment was that..."

The difference between stories and chatter is that stories have a **point to make**. Something happens that is worth knowing. Perhaps the main character is honest, stingy, confident or overbearing, and it caused a problem, a crisis or a humorous situation.

Play to your audience

You'll soon learn what kind of story your children enjoy. When they're very young, children like to hear the same story over and over again. They also like repetition of phrases within the story, like the refrain in a song. Sound effects, like cows that moooo and bells that go ding dong, are also a sure bet to get their attention.

Older children go for action, surprises and drama. Teenagers like personal experience stories, especially ones about times when you were embarrassed or anxious or made mistakes. It's reassuring to know that the same difficult emotions plagued you when you were their age.

What's the benefit?

There are all sorts of reasons to tell your children stories in your own words.

- Story time builds **family connections**. You and your children share a fun, creative experience. At the same time, your children are learning more about your life, your reactions and your roots.
- Children learn to **concentrate** and become active listeners.
- You stretch children's **imagination** with the word pictures you draw in your stories.
- When you tell stories that involve **dealing with difficult emotions**, you can give children relief from their own strong feelings. For instance, in a story, you can acknowledge children's fears and calm their worries. Even bad memories can inspire tales about difficulties lived through and overcome.
- Sometimes you can use stories **to provide children with guidance** without lecturing. If a child is facing a tough situation, you can tell a story where the main character is dealing with a similar problem. In this way, you help the child look at the situation one step removed. Often it's easier to consider consequences from this distance. You can stop at one point and ask, "What do you think might happen now?" or "What do you think this person should do?"

Once you get started, you'll catch the bug and start saving up stories for quiet moments together. Go ahead, tell a few tales!

adapted from an original FRP Canada resource sheet written in 1997 by Jane Waterston